

Prvých 20 km v roku 2011

Najprv nás pozval kamarát Roman Tkáč prezrieť si zvyšky starej architektúry v dome dýchajúcom históriou, v ktorom boli zachované zaujímavé stavebné, dispozičné, výtvarné a interiérové prvky. Tu sme sa všetci stretli a po malom občerstvení a sme si krátko prezreli starý dom využijúc prehliadku na fotografovanie niektorých jeho častí. Fotografie možno vidieť na stránke www.meteorit.sk, v zložke Naše albumy na azete, v albume Zvyšky starej architektúry v Rumanovej. <http://pokec.azet.sk/meteoritrumanova/fotoalbumy/zvysky-starej-architektury-v-rumanovej>

„Čerešinková cesta“. Dnes nepriechodná hrádza Udržiavaná slepá cesta po ktorej sa možno dostať až do s alejou starých čerešní, višní, trávy divých krov. tesnej blízkosti prastarej osadlosti zvané Čalád.

Čalád. Čeľad', samota, Család, Chalad 1267? Názov zapadá do systému zamestnaneckých názvov, ktorý v starých časoch vytvorili zrejme slovenskí veľmoži v Nitre. Celý tento starý systém je zložený zo slovenských mien. *Prameň: Ján Stanislav, Slovenský juh v stredoveku, NLC - DSL1999, II. diel.*

Prirodzene sme vytvorili rojnicu hľadajúc čo najvhodnejší priechod cez húštinu, črtajúcu sa už pri pohľade z diaľky, idúc po oráčine na koniec kopca. Ďalej sme pokračovali okolo zaujímavého útvaru zo stromu a krov so zasneženým okolím pri svite zubatého, ale osviežujúceho slnka.

Rovno smer Mikloš, vľavo odbočíme do Sasinkova (Šágu). Cestou do Šágu sme si zaspomínali na „kozol“, ktorý bol za pomoci nami spustených fyzikálnych procesov transformovaný na uhlík pred 40 – timi rokmi.

Do Sasinkova zavítalo osem návštevníkov z inej planétnej lokality. Štyri očakávané ženy a štyroch chlapov privítali a uhostili členovia krízového uvítacieho výboru Ján a Anka Barteková so synom Ivanom.

V podzemí presiaknutom životodárnou vodou, ktorá sa na jednej strane zhlučuje a vytvára potok v Rumanovej a na druhej strane vytvára z mokradí potok v Sasinkove. Neskôr sme cestou okolo remízky a cez Starý háj prišli k strelnici, kde nás zaujal predovšetkým majestátny sa týčiaci dub.

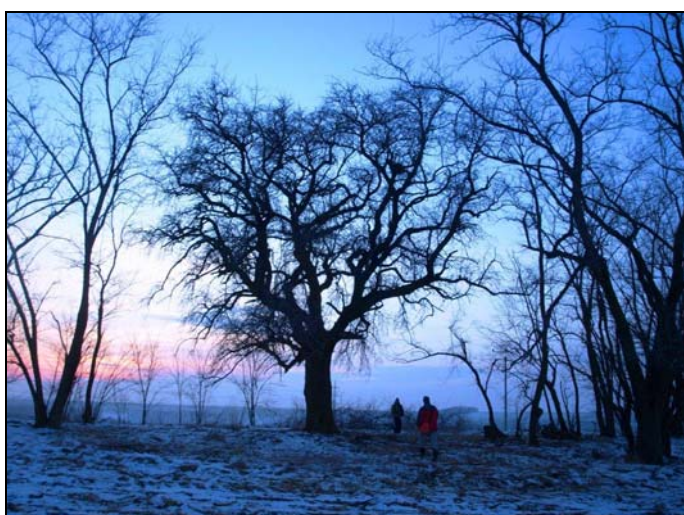
Šág (dnes Sasinkovo) je osada vedená v zápisoch od XIII. storočia, podľa Fügediho mapy. Obec sa spomína v roku 1256 ako obec kráľovských rybárov, patrila panstvu Hlohovec, neskôr rodom Šándorovcov, Keglevichovcov, Appelovcov a ďalším. Sasinkovo, staršie názvy: 1256 Sag, 1773 Saagh, 1808 Ság, Ssahy, 1920 Šág, 1948 Sasinkovo, po spisovateľovi Františkovi Víťazoslavovi Sasinkovi. Dominantou je kaštieľ postavený začiatkom 20. storočia na starších základoch v secesnom slohu s neobarokovými prvkami. Rímskokatolícky kostol svätej Kataríny Alexandrijskej v klasicistickom slohu vybudovaný v roku 1802. Evanjelický kostol bol vybudovaný roku 1935. V extraviláne obce sa nachádza židovský cintorín, uprostred obce je socha „Sv. Jána Nepomuckého“ a na cintoríne „Svätý kríž“, starý niekoľko storočí. Pečať obce je zachovaná v urbárskych písomnostiach z roku 1771.

Nedaleko Nemcovej záhrady nám pohľad na okolie spríjemnil aj mladý strom a všetci sme v tej zime museli naše duše povzbudiť čírym, chemickými procesmi do kvapalného stavu transformovaným, ovocím.

Chvilka ticha pri poklone Stvoriteľovi na Genove a ochrana ohňom a mrazom vedenej skupiny v objatí „Genia loci“. **Genov**, v súčasnosti časť chotára v Rišovciach. Písomné pramene uvádzajú v roku 1274 usadlosť Geňov, ktorá mohla získať svoj názov z osobného mena Hans.

Hruška, nami toľkokrát navštevovaná, deň po vyčistení od parazitujúcich okolitých rastlín. Cestou hore Zagardskou cestou bolo pripravené jedlo pre zvieratá. **Zagárd**, v súčasnosti časť chotára vo Veľkom Záluží. *Daniel Bédi, autor monografie Dejiny obce Veľké Zálužie, ktorú vydal Obecný úrad Veľké Zálužie, 1993,* píše, že prvé písomné zmienky sú z roku 1256 a Zagárd sa uvádza pod menom Agar. Osadlosť je v písomnostiach staršia ako obec Ujlak (rok 1261) a od Ujlaku sa vyvíjala nezávisle. Zmena vzájomného vzťahu nastala po roku 1332, kedy bola zriadená farnosť so sídlom v Ujlaku, ktorý ležal na starej hradskej, spájajúcej hrady Nitra - Šintava, vplyvom čoho pravdepodobne začína Zagárd hospodársky upadať. Kým v roku 1896 tu žilo ešte 47 ľudí, v roku 1967 už len štyria a ako posledná sa zo Zagardu odsťahovala v roku 1972 rodina Brunovská. Do Rumanovej sa po roku 1945 postupne presťahovali rodiny Vindišová a Žáčiková.

Nočné tieň, vynárajúce sa čerešne, záblesky a útvary pri pohľade na **Ravaslíky**, časť chotára v Rumanovej.

Ravaslíky. Lokalita, v ktorej mohla existovať neznáma osada **Ravazd** (?) z X. - XI. storočia, podľa Fügediho mapy, *prameň: Ján Stanislav, Slovenský juh v stredoveku, NLC - DSL1999 II. diel.*

Názov lokality snáď odvodený od zaniknutej a zabudnutej osadlosti.

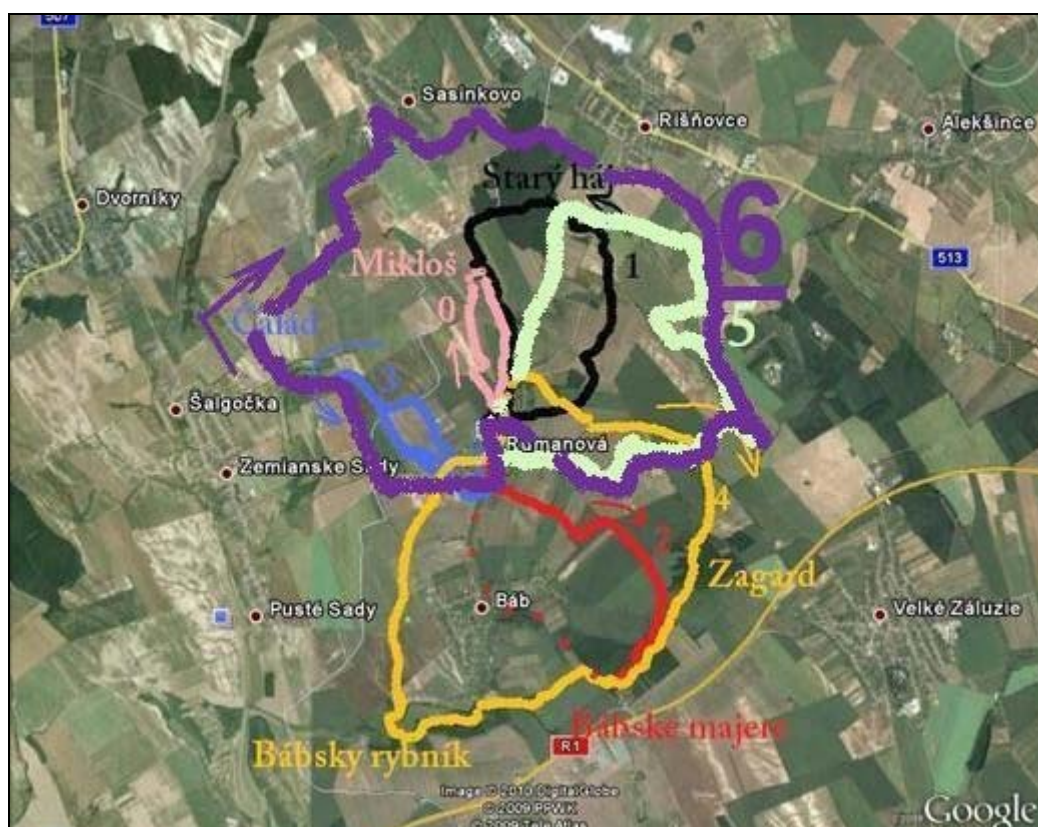
Blúdenie na Čerdave. Ktorým smerom mohli ísť naši súputníci Igor a Vlasta? Možno hľadajú zimné bylinky?...

Čerdava, časť chotára v Rumanovej, bývalé hlboké cesty vedúce smerom na Zagard, neskôr motokrosová dráha, dnes v jednej jej časti skládka stavebného a komunálneho odpadu. **Čerdava**, Božská Záhrada, pomenovanie podľa *Milky Dolinskej a Vierky Branicekej*, pretože na tomto mieste, na veľmi malej ploche, v priebehu roka našli a identifikovali veľké množstvo vzácnych, užitočných, okrasných a liečivých rastlín. **Liečivé rastliny a ostatné kvety (51 druhov)** : blyskáčik jarný, brečtan popínavý(plúcnik), čakanka obyčajná, divozel veľkokvetý, fialka voňavá, chren, ibiš lekársky, ihlica roľná, izop lekársky, jablčník obyčajný, jahoda obyčajná, jastrabina lekárska, kapsička roľná(pastierska kapsička), kostihoj lekársky, krasovlas bezbyľový (bodliak bez stopky), kuklík (čačurka), kúkoľ poľný, lastovičník, lipkavec pravý, lopúch menší, lopúch plstnatý, lopúch väčší, mak vlčí, materina dúška, medovka lekárska, myší chvost, nátržník husí, nevädza poľná(už sa nevyskytuje), ohnica, papuľka roľná, pastierska praslička obyčajná, pestrec mariánsky(bodliak pichľavý), praslička roľná, pupenec roľný, rasca lúčna, rebríček(myšací chvost), repík lekársky, ruman pravý, rumanček kamilkový, saturajka (ščubrík), sedmokráska obyčajná, skorocel kopijovitý, slez lesný (pagáčiky), slnečnica ročná, starček obyčajný, šalvia lekárska, trezalka(l'ubovníl), vrtič obyčajný, žihľava dvojdomá. **Trávy (17 druhov)**: kostrava červená, kostrava lúčna, ľadenec rožkatý, lipnica lúčna, mätonoh jednoročný, mätonoh mnohokvetý, mätonoh trváci, ovsík obyčajný, psiarka lúčna, psinček biely, pýr plazivý, reznáčka laločnatá, stoklas bezbranný, stoklas sitkanský, timotejka lúčna, tomka voňavá, trojštet žltkastý. **Ďatelina (4 druhy)**: ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, lucerna siata, vičenc vikolistý. **Kroviny (7druhov)**: baza čierna, chmeľ, lieska obyčajná, ostružina černicová, ostružina malinová, ruža šípová, trnka obyčajná. **Stromy (19 druhov)**: agát, brest hrabolitý, broskyňa vinohradnícka, čerešňa biela, čerešňa čierna, čerešňa planá, čerešňa srdcovka, hloh, hruška planá, jabloň, jabloň planá, jarabina vtáčia, lipa, marhuľa, mirabelka, orech vlašský, slivka bystrická, višňa, višňa biela. **Huby (3 druhy)**: šampiňóny, hnojníky, májovky **Ostatné**: machy, lišajníky a ďalších **29 druhov** neidentifikovateľných rastlín.

A sme doma. Ešte sú tohtoročné Vianoce...

Zhrnutie:

č. 0,1,2,3,4,5 - výlety do prírody na začiatku roka 2010. **č.6 - najväčší z výletov do prírody 7.1.2011.** čas - 9,00 - 17,00 hod. Orientačné body: Juhásna rázcestie- Čerešinková cesta- Hranica nemeškurtského chotára s Rumanovou - Čalád- hore Čaládom - Sasinkovo - Občerstvenie u Anny a Jána Bartekovcov - Ihrisko - Lesík - Starý háj (hranica s Kľačanmi) - Strelnica pri Rišňovciach - Nemcova záhrada- Genov - Rázcestie zagardu - Pasienky - Čerdava - Park - Šopa. Účastníci: Vlasta Černá, Katarína Bališová, Daniela Vindišová, Veronika Branická, Dušan Dolinský, Štefan "Igor" Bališ, Peter Bališ, Milan Bališ st. Foto: Peter Bališ, Milan Bališ st.